

NÁRODNÝ HAVARIJNÝ PLÁN

Národný havarijný plán pre prípad radiačnej alebo jadrovej havárie

Spracované podľa dokumentu MAAE „EPR Method 2003 - Method for Developing Arrangements for Response to a Nuclear or Radiological Emergency“ október 2003 (Metóda pre prípravu opatrení odozvy na jadrové alebo rádiologické núdzové situácie)

Titulná strana

Národný havarijný plán pre prípad radiačnej alebo jadrovej havárie

Autori:

Spolupracovali: Spoluautorské orgány štátnej správy a inštitúcie

Rok 2013(4)

Obsah

1. ÚVOD

- 1.1 Účel dokumentu/ Národného havarijného plánu pre prípad radiačnej alebo jadrovej havárie (ďalej NHP)
- 1.2 Zúčastnené organizácie
- 1.3 Rozsah
- 1.4 Legislatívna základňa
- 1.5 Súvisiace plány, dokumenty a podklady

2. VÝCHODZIE PODKLADY

- 2.1 Typy ohrození
- 2.2 Terminológia
- 2.3 Rozdelenie úloh a zodpovedností vo vzťahu k havarijnej pripravenosti
- 2.4 Štruktúra organizácie havarijnej odozvy v SR
- 2.5 Inštitúcie, zariadenia a prostriedky havarijnej odozvy
- 2.6 Komunikácia počas odozvy
- 2.7 Logistická podpora odozvy
- 2.8 Postupy pri zásahu

3. PROCES HAVARIJNEJ ODOZVY

- 3.1 Vyrozmene, aktivizácia a vyžiadanie pomoci
- 3.2 Manažment odozvy
- 3.3 Zmierňovanie následkov
- 3.4 Prijímanie neodkladných ochranných opatrení
- 3.5 Varovanie a poskytovanie inštrukcií pre verejnosť
- 3.6 Ochrana zásahových pracovníkov
- 3.7 Poskytovanie zdravotníckej pomoci a zmiernenie nerádioaktívnych následkov
- 3.8 Vyhodnotenie počiatkovej fázy
- 3.9 Informovanie verejnosti
- 3.10 Prijímanie dlhodobých opatrení v pôdohospodárstve a konzumácii potravín
- 3.11 Činnosti obnovy
- 3.12 Finančné zabezpečenie
- 3. Manažment záznamov a údajov

4. PROCES HAVARIJNEJ PRIPRAVENOSTI

4.1 Orgány a zodpovednosti

4.2 Organizácia

4.3 Koordinácia

4.4 Plány a postupy

4.5 Logistická podpora a zariadenia

4.6 Školenia

4.7 Cvičenia

4.8 Zabezpečenie kvality

(1) 5. REFERENCIE

6. ROZDEĽOVNÍK

7. PRÍLOHY

Príloha 1: Orgány , zodpovednosti a schopnosti štátnych orgánov

Príloha 2: Zoznam medzinárodných oficiálnych orgánov („legal authorities“),konvencií, dohôd (bilaterálnych, multilaterálnych) a noriem dôležitých pre odozvu.

Príloha 3: Podrobne sú uvedené dokumenty, smernice a návody alebo referencie dokumentov, ktoré poskytujú informácie pre iné organizácie v štruktúre HP aby bolo možné vypracovať kompatibilné plány a postupy vrátane:

(2) Informáciu pre útvary prvého zásahu (pohotovostné jednotky)

(3) Štátny systém klasifikácie núdzovej situácie a príslušnú odozvu pre každý stupeň ohrozenia

(4) Štátne zásahové úrovne a operačné zásahové úrovne (OIL) s cieľom prijímania neodkladných ochranných opatrení

(5) Štátne smernice a operačné zásahové úrovne (OIL) pre ochranu zásahových pracovníkov

(6) Štátne zásahové úrovne a operačné zásahové úrovne (OIL) pre opatrenia v pôdohospodárstve

(7) Štátne zásahové úrovne a operačné zásahové úrovne (OIL) za účelom prijímania obmedzujúcich opatrení týkajúcich sa potravín a vody

(8) Štátne zásahové úrovne a operačné zásahové úrovne (OIL) pre presídlenie

Príloha 4: Mapy

Príloha 5: zariadenia a špecializované rádiologické prostriedky a zdroje

Príloha 6: Koordinácia pri odozve na jednotlivé typy udalostí

Príloha 7 Podporné dokumentácia a plány

Príloha 8 Použité výrazy a terminológia

1.	ÚVOD			
1.1	Účel dokumentu/ Národného havarijné plánu pre prípad radiačnej alebo jadrovej havárie (ďalej NHP)	Vypracuje: ÚJD	Podklady: SKR, ÚVZ, ÚV SR	Kontrola: ÚJD, ÚVZ, SKR, ÚV SR
NHP je základným smerným dokumentom pre odozvu na jadrové a radiačné havárie na štátnej úrovni. V štruktúre havarijnej pripravenosti je NHP vrcholovým dokumentom, je logicky a hierarchicky previazaný s havarijným plánovaním na úrovni medzinárodnej, štátnej, obvodnej (kraje a okresy) a na úrovni prevádzkovateľa				
1.2	Zúčastnené organizácie	Vypracuje: MVSR	Podklady: SKR, ÚVZ, ÚV SR	Kontrola: ÚJD, ÚVZ, SKR, ÚV SR
Zoznam všetkých štátnych orgánov a organizácií ako aj prípadných nevládných organizácií, ktoré sa majú podieľať na odozve na udalosti, v prípade udalostí zahŕňajúcich radiačné riziko, vrátane orgánov úlohou ktorých je riešenie odozvy na konvenčné udalosti a kriminálne činnosti.				
1.3	Rozsah	Vypracuje: ÚJD	Podklady: ÚJD, SKR, ÚVZ, ÚVSR, MŽPSR, MZSR	Kontrola: ÚJD, SKR, ÚVZ, ÚVSR, MŽPSR, MZSR
NHP sa týka štátnej odozvy na skutočné alebo potenciálne riziká presahujúce možnosti a schopnosti orgánov na nižších úrovniach v štruktúre havarijnej pripravenosti. Cieľom je poskytnúť : - koordináciu odozvy zastrešením a skordinovaním právomocí a zodpovedností jednotlivých orgánov štruktúry havarijnej pripravenosti a - poskytnúť podporu orgánom miestnej správy				
1.4	Legislatívna základňa	Vypracuje: ÚJD,	Podklady: ÚJD, SKR, ÚVZ, ÚVSR, MŽPSR, MZSR	Kontrola: ÚJD, SKR, ÚVZ, ÚVSR, MŽPSR, MZSR
Uviesť zoznam všetkých legislatívnych dokumentov (zákony, vyhlášky nariadenia vlády, smernice, štatúty a iné), ktorými sa riadi odozva na jadrové, radiačné, konvenčné udalosti a núdzové situácie, ako aj kriminálne činnosti a ktoré definujú zodpovednosť za plánovanie, rozhodovanie a výkon činností alebo odozvy. (224) Okrem toho uviesť: - krátky popis úloh, zodpovedností a schopností jednotlivých ministerstiev a orgánov štátnej správy - krátky popis úloh a zodpovedností miestnej správy a prevádzkovateľov - krátky popis ako je odozva na radiačné núdzové situácie začlenená do iných plánov				

- krátky popis opatrení havarijného manažmentu (riadenie a kontrola) vo vzťahu k legislatíve.				
1.5	Súvisiace plány, dokumenty a podklady			
Uviesť popis väzieb NHP na plány ochrany obyvateľstva, vnútorné havarijné plány , havarijné dopravné poriadky ako aj iné krízové plány týkajúce sa konvenčných núdzových situácií a kriminálnych činností a aktov.				
2	VÝCHODZIE PODKLADY			
Bude uvedený popis východziech podkladov pre spracovanie NHP				
2.1	Typy ohrození	Vypracuje: ÚJD,	Podklady:SKR,ÚVZ, ÚVSR, MZSR	Kontrola:
Popis radiačných rizík a ohrození, s ktorými sa uvažovalo pri spracovaní NHP. Tu treba uviesť všetky praktiky, prevádzky a zariadenia, ktoré si môžu vyžadovať v určitých situáciách zásah štátu na úrovni pripravenosti odpovedajúcej príslušnej kategórii rizika/ohrozenia. Tu budú uvedené všetky zariadenia, zdroje, prevádzky, areály a oblasti ohrozenia, ktoré si budú vyžadovať prípravu preventívnych alebo neodkladných ochranných opatrení. Bude tu aj odkaz na prílohu 4 – Mapy, kde budú vyznačené miesta umiestnenia týchto zariadení alebo prevádzok, prípadne na dokumentáciu, v ktorej bude zoznam a charakteristiky týchto prevádzok, vrátane ich umiestnenia.				
2.2	Terminológia	Vypracuje: ÚJD	Podklady: SKR, ÚVZ, ÚVSR, MŽPSR, MZSR	Kontrola:
Odkaz na prílohu Príloha 8, kde sú uvedené použité výrazy a terminológia. Tu bude odvolávka na prílohu, kde budú uvedené definície použitých termínov a tieto musia byť konzistentné s inými plánmi a postupmi s cieľom zabezpečiť dobrú koordináciu a dorozumievanie				
2.3	Rozdelenie úloh a zodpovedností vo vzťahu k havarijnej pripravenosti	Vypracuje: ÚJD	Podklady: SKR, ÚVZ, ÚVSR, MŽPSR, MZSR	Kontrola:
Popis úloh a zodpovedností organizácií odozvy na štátnej a miestnej úrovni. Toto môže byť urobené tabuľkovou formou, v ktorej budú: - organizácie zodpovedné za vyhlásenie a aktiváciu odozvy na štátnej úrovni - organizácie riadiace celkove štátnu odozvu				
2.4	Štruktúra organizácie havarijnej odozvy v SR	Vypracuje:	Podklady:	Kontrola:
V tomto odseku bude uvedené blokové schéma zložiek organizácie odozvy na štátnej úrovni				
2.5	Inštitúcie, zariadenia a prostriedky havarijnej odozvy	Vypracuje:	Podklady:	Kontrola:
Popis zariadení a prostriedkov ktoré môžu byť k dispozícii/aktivované počas odozvy				
2.6	Komunikácia počas odozvy	Vypracuje:	Podklady:	Kontrola:
Popis zariadení a prostriedkov ktoré môžu byť k dispozícii/aktivované počas odozvy				
2.7	Logistická podpora odozvy	Vypracuje:	Podklady:	Kontrola:
Popis opatrení vrátane organizačných zložiek zodpovedných za logistickú podporu počas odozvy, za urýchléné obstaranie potrebných				

dodávok a služieb s možnosťou obídienia bežných obstarávacích postupov. Popis zdrojov vládnych inštitúcií a iných organizácií, ktoré budú k dispozícii pre splnenie ich povinností v rámci NHP alebo ktoré by mohli byť poskytnuté ako pomoc pre miestne orgány alebo iným štátom.. Popis podmienok za ktorých budú zdroje poskytnuté.				
2.8	Postupy pri zásahu	Vypracuje:	Podklady:	Kontrola:
Krátky popis ideálnej odozvy na rôzne typy radiačných núdzových situácií. Vzory sú uvedené v kapitole 4.1				
3	PROCES HAVARIJNEJ ODOZVY			
Popis procesu štátnej odozvy a opatrení na vykonanie jednotlivých nižšie uvedených funkcií 3. až 3.13. V prílohe uviesť podrobné informácie potrebné pre iné organizácie , aby tieto mohli pripraviť kompatibilné opatrenia odozvy. Identifikácia organizačných zložiek (sektie, útvary, tímy alebo funkcie), ktoré budú v rámci organizácie odozvy zodpovedné za všetky alebo jednotlivé časti výkonu týchto funkcií (doplnok č.13)				
3.1	Vyrozumenie, aktivizácia a vyžiadanie pomoci	Vypracuje: ÚJD	Podklady: SKR, ÚVZ, ÚVSR, MŽPSR, MZSR	Kontrola:
Popis opatrení a procesu vyrozumenia, aktivizácie/spohotovenia a nasadenia prostriedkov štátnej odozvy. Tu uviesť spôsob rozhodovania o spohotovení alebo nasadení pre prípad 1) vyhlásenia triedy/stupňa núdzovej situácie a vyrozumenia; vyžiadania pomoci; udalosti nezahrnutej v pláne; vyrozumenia idúceho z MAAE alebo iného štátu o cezhraničnej núdzovej situácii. Popis procesu prijatia a autentifikácie/overenia vyrozumenia (NCA, NWP). Popis opatrení na vyžiadanie pomoci miestnymi orgánmi.				
3.2	Manažment odozvy	Vypracuje: SKR	Podklady: ÚJD, SKR, ÚVZ, ÚVSR, MŽPSR, MZSR	Kontrola:
Popis systému manažmentu/riadenia vytvoreného pre riadenie odozvy, vrátane odozvy na konvenčné udalosti a kriminálne akty na štátnej a medzinárodnej úrovni, ale aj na úrovni miestnych plánov. Systém musí mať jednotný riadiaci systém, ktorý musí byť zavedený na všetkých úrovniach a musí byť zároveň dostatočne pružný.				
3.3	Zmierňovanie následkov	Vypracuje:	Podklady:	Kontrola:
Popis opatrení za účelom rýchleho poskytnutia expertných služieb v oblasti radiačnej ochrany pre miestne orgány a pohotovostné útvary („jednotky prvého zásahu“) pri paralyzovaní nekontrolovanej príčiny núdzovej situácie alebo pri hľadaní strateného zdroja				
3.4	Prijímanie neodkladných ochranných opatrení	Vypracuje:	Podklady:	Kontrola:
Popis opatrení pre poskytovanie podpory miestnym orgánom za účelom prijatia neodkladných ochranných opatrení. Zo štátnej úrovne musí byť podporované rýchle rozhodovanie. Miestne orgány musia tieto rozhodnutia aplikovať.				
3.5	Varovanie a poskytovanie inštrukcií pre verejnosť	Vypracuje:	Podklady:	Kontrola:
Popis úlohy štátu pri poskytovaní informovania, vyrozumenia, varovania a inštrukcií pre verejnosť v prípade regionálnych/miestnych núdzových situácií, ako sú napr. veľké úniky alebo strata nebezpečného zdroja.				
3.6	Ochrana zásahových pracovníkov	Vypracuje:	Podklady:	Kontrola:

Popis opatrení na ochranu zásahových pracovníkov. V prílohe budú uvedené kritériá. Tu budú uvedené opatrenia poskytujúce legislatívnu ochranu (napr. zbavenie osobnej zodpovednosti za činnosti počas zásahu) a sociálne zabezpečenie pracovníkov zásahu (napr. kompenzácie pre poranených...)				
3.7	Poskytovanie zdravotníckej pomoci a zmiernenie nerádioaktívnych následkov	Vypracuje:	Podklady:	Kontrola:
Popis opatrení na zabezpečenie povedomia zdravotných pracovníkov o symptómoch radiačného ožiarenia a príslušných rýchlych zásahoch v tejto súvislosti. Popis opatrení na zaobchádzanie s ľuďmi, ktorí pravdepodobne utrpeli vážne deterministické poškodenie zdravia v dôsledku ožiarenia alebo kontaminácie. Popis opatrení na hodnotenie expozícií ľudí a zásahových pracovníkov a spôsob ako budú výsledky hodnotenia dané na známosť. Popis opatrení na sledovanie a dlhodobé zdravotnícke monitorovanie a ošetrovanie tých skupín populácie, v prípade ktorých je zvýšené riziko kancerogénneho ochorenia v dôsledku ožiarenia. Popis opatrení za účelom odozvy na starosti, obavy, úzkosť, stres a nepredvídané činy zo strany pracovníkov a populácie. Popis opatrení na vyžiadanie medzinárodnej pomoci pri poskytovaní ošetrovania závažne ožiarенých/kontaminovaných jednotlivcov.				
3.8	Vyhodnotenie počiatočnej fázy	Vypracuje:	Podklady:	Kontrola:
Popis opatrení na štátnej úrovni pri poskytovaní podpory miestnym orgánom pri vyhodnocovaní rádiologickej situácie v počiatočnej fáze radiačnej núdzovej situácie.				
3.9	Informovanie verejnosti	Vypracuje:	Podklady:	Kontrola:
Popis opatrení zavedených za účelom koordinovania informácií podávaných na štátnej úrovni, miestnej úrovni, prevádzkovateľom a MAAE aby sa zabezpečilo, že informácia poskytnutá verejnosti médiami bude včasná, komplexná a užitočná. Najlepším spôsobom je určenie jedného hovorcu alebo spoločné tlačové konferencie v centre informovania verejnosti.				
3.10	Prijímanie dlhodobých opatrení v pôdohospodárstve a konzumácii potravín	Vypracuje:	Podklady:	Kontrola:
Popis štátnych opatrení pre prijímanie opatrení v pôdohospodárstve v okruhu obmedzení používania potravín, implementáciu dočasného presídlenia a zaobchádzanie s rádioaktívnymi odpadmi.				
3.11	Činnosti obnovy	Vypracuje:	Podklady:	Kontrola:
Popis opatrení pre prechod z činností v núdzovej situácii do fázy rutinných činností dlhodobej obnovy a fáze rušenia reštrikcií a iných opatrení zavedených počas odozvy v núdzovej situácii.				
3.12	Finančné zabezpečenie	Vypracuje:	Podklady:	Kontrola:
Popis systému financovania činností a refundácie nákladov organizácií, ktoré poskytujú podporu počas odozvy. Ak to nie je upravené inak mohlo by toto byť zabezpečené tak, že každá vládna organizácia zúčastňujúca sa na implementácii NHP by si pokrývala svoje náklady sama.				
3.13	Manažment záznamov a údajov	Vypracuje:	Podklady:	Kontrola:
Popis opatrení na zabezpečenie záznamu a zachovania príslušných informácií pre použitie vyhodnocovania po ukončení núdzovej situácie a odozvy ako aj pre dlhodobé zdravotné monitorovanie a sledovanie členov zásahu jednotlivcov z populácie, ktorí mohli byť postihnutí.				

4	PROCES HAVARIJNEJ PRIPRAVENOSTI			
Popis opatrení na vykonanie nižšie uvedených funkcií, ktoré sú potrebné na spracovanie a udržiavanie schopnosti odozvy v núdzovej situácii. Identifikácia organizačných zložiek (sektory, útvary, tímy alebo funkcie), ktoré budú v rámci organizácie odozvy zodpovedné za všetky alebo jednotlivé časti výkonu týchto funkcií.				
4.1	Orgány a zodpovednosti	Vypracuje:	Podklady:	Kontrola:
Popis opatrení na spracovanie a udržiavanie NHP a podpornej infraštruktúry.				
4.2	Organizácia	Vypracuje:	Podklady:	Kontrola:
Popis opatrení pre výber a nábor príslušných počtov personálu odozvy				
4.3	Koordinácia	Vypracuje:	Podklady:	Kontrola:
Popis opatrení , ktorými sa zabezpečuje priebežná koordinácia s inými aktivitami havarijného plánovania na štátnej aj miestnej úrovni (B3.3). V tejto časti bude zahrnutá koordinácia s plánovaním odozvy na konvenčné núdzové situácie a kriminálne aktivity ako aj opatrenia na zabezpečenie vzájomnej kompatibility vybavenia (napr. komunikačné frekvencie) a metód (napr. monitorovanie) a že toto vybavenie bude príslušne, podľa potreby, udržiavané. Zároveň tu bude uvedená štátna koordinačná autorita/orgán a tak isto aj „výbor pre havarijnú pripravenosť“ , ktorý zabezpečuje koordináciu všetkých plánovacích aktivít medzi ministerstvami, miestnymi orgánmi, inštitúciami, zariadeniami a prevádzkovateľmi.				
4.4	Plány a postupy	Vypracuje:	Podklady:	Kontrola:
Popis opatrení týkajúcich sa vypracovania, distribúcie a udržiavania NHP, podporných postupov a dokumentácie.				
4.5	Logistická podpora a zariadenia	Vypracuje:	Podklady:	Kontrola:
Popis opatrení na zabezpečenie dostupnosti logistickej podpory a zariadení potrebných na vykonanie plánu. V prílohe uviesť dostupné zdroje a inštitúcie, ktoré ich poskytujú.				
4.6	Školenia	Vypracuje:	Podklady:	Kontrola:
Popis opatrení na zabezpečenie primeraného školenia personálu odozvy podľa NHP.				
4.7	Cvičenia	Vypracuje:	Podklady:	Kontrola:
Popis opatrení na prípravu a výkon cvičení v oblasti havarijnej pripravenosti.				
4.8	Zabezpečenie kvality a program udržiavania	Vypracuje:	Podklady:	Kontrola:
Popis opatrení na zabezpečenie vysokého stupňa dostupnosti a spoľahlivosti personálu, školení, materiálu, , vybavenia, komunikačných systémov a zariadení potrebných na výkon funkcií špecifikovaných v pláne a opatrenia na udržiavanie, revíziu a aktualizáciu plánu, postupov a iných opatrení ako aj opatrení na zahrnutie poznatkov výskumu, prevádzkových skúseností (napr. odozva na núdzové situácie) a drilov a cvičení havarijného plánovania.				
5	REFERENCIE	Vypracuje:	Podklady:	Kontrola:
6	ROZDEĽOVNÍK	Vypracuje:	Podklady:	Kontrola:

7	PRÍLOHY	Vypracuje:	Podklady:	Kontrola:
Príloha 1	Orgány , zodpovednosti a schopnosti štátnych orgánov	Vypracuje:	Podklady:	Kontrola:
Príloha 2	Zoznam medzinárodných oficiálnych orgánov („legal authorities“),konvencií, dohôd (bilaterálnych, multilaterálnych) a noriem dôležitých pre odozvu.	Vypracuje:	Podklady:	Kontrola:
Príloha 3	Podrobne sú uvedené dokumenty, smernice a návody alebo referencie dokumentov, ktoré poskytujú informácie pre iné organizácie v štruktúre HP aby bolo možné vypracovať kompatibilné plány a postupy vrátane: (1) Informáciu pre útvary prvého zásahu (pohotovostné jednotky) (2) Štátny systém klasifikácie núdzovej situácie a príslušnú odozvu pre každý stupeň ohrozenia (3) Štátne zásahové úrovne a operačné zásahové úrovne (OIL) s cieľom prijímania neodkladných ochranných opatrení (4) Štátne smernice a operačné zásahové úrovne (OIL) pre ochranu zásahových pracovníkov (5) Štátne zásahové úrovne a operačné zásahové úrovne (OIL) pre opatrenia v pôdohospodárstve (6) Štátne zásahové úrovne a operačné zásahové úrovne (OIL) za účelom prijímania obmedzujúcich opatrení týkajúcich sa potravín a vody (7) Štátne zásahové úrovne a operačné zásahové úrovne (OIL) pre presídlenie	Vypracuje:	Podklady:	Kontrola:
Príloha 4	Mapy	Vypracuje:SKR	Podklady:	Kontrola:

Príloha 5	Zariadenia a špecializované rádiologické prostriedky a zdroje	Vypracuje:	Podklady:	Kontrola:
Príloha 6	Koordinácia pri odozve na jednotlivé typy udalostí	Vypracuje:	Podklady:	Kontrola:
Príloha 7	Podporné dokumentácia a plány	Vypracuje:	Podklady:	Kontrola:
Príloha 8	Použité výrazy a terminológia	Vypracuje: ÚJD	Podklady:	Kontrola: